

Un assaig de teatre d'Estat

Totes les activitats pròpies de la temporada comencen d'organitzar-se. S'inicia la reobertura dels cinemes. Està anunciada la dels teatres i dels espectacles en general. Però hi ha, enguany, a més, la particularitat que la iniciativa espontània dels empresaris ve recolzada per un suport oficial: el Comitè de Teatre de la Generalitat, en el qual té també participació l'Ajuntament de Barcelona i els representants de caràcter tècnic i artístic que així mateix hi figuren. Llurs noms han estat fets públics reiterades voltes, i són prou coneguts per tornar-los a esmentar ací. Les deliberacions esdevingudes per a l'adjudicació de la subvenció anunciada, feta definitivament a favor de la companyia de Mercè Nicolau, els posaren, a més, de manifest. El que és interessant és comentar ací, les possibilitats d'aprofitament d'aquesta iniciativa d'Estat que per primer cop resta instaurada a casa nostra.

El no haver encara pres possessió del nostre càrrec de vocal del Comitè, ens dona un marge individual de llibertat per a fer aquests comentaris, que altrament no ens escauria. Des de l'antic pla de creació d'un Teatre Municipal, amb tota l'organització permanent que això comporta, fins a l'assaig de subvenció d'un teatre català, hi va, evidentment, una diferència. Però aquest assaig ha d'ésser una demostració del que pot esdevenir un Teatre d'Estat a la nostra terra, o, per contra, l'argument decisiu per seguir deixant a la iniciativa dels empresaris el conreu d'aquesta manifestació essencial per a la nostra vitalitat literària i per a la cultura del nostre país, que és el teatre català. El que des d'ara resulta indiscutible és que el present assaig de teatre subvencionat no pot ésser una temporada més de teatre català, amb les mateixes arbi rietats, tímideses o egoïsmes de temporades anteriors. En aquest sentit creiem que actuarà resoltament el Comitè, i de cara a aquesta immancable perfectibilitat del funcionament del teatre nostre ha d'anar orientada tota la direcció i tot el treball de selecció de la temporada oficial.

La base del premi Iglesias és, naturalment, insuficient per a dotar de repertori la temporada. Si això hagués estat previst a temps, el mateix jurat hauria pogut establir una selecció d'obres recomanables a l'estrena, que entre les presentades durant els darrers concursos ens consta que hi són abundoses. El Comitè hauria pogut seleccionar la resta. Ara serà difícil, però es fa tanmateix necessari, que aquesta tria sigui verament antològica, no sols en el sentit estricte de la qualitat de les obres, sinó també en el de l'harmonia de conjunt, de faiscó que les representacions d'enguany, alhora que un seguit d'agradables sorpreses artístiques per al públic català i habitual, esdevinguin també una perspectiva totalitària del nostre teatre, un cicle complet de la nostra escena actual, talment un exponent de la nostra maduresa dramàtica de cara a un públic encuriolit però aliè. Sense una concepció així, el resultat d'aquest assaig de teatre Estat no podria tenir essencialment l'eficàcia deslligada.

Esperem, no gensmenys, que aquesta iniciativa cultural tindrà ensem amb el poder de la concreció i el de l'estímul. Els poders públics catalans han facilitat una realització coordinada del nostre pensament teatral. El públic, l'espectador, ha de sentir-se prou estimulat per la qualitat i el sentit totalitari, que arribin a fer innecessari aquell ajut. I si després d'aquesta temporada ha estat doblat el nombre de catalans que s'han incorporat activament al procés creador i plasmador del nostre teatre, el Comitè podrà donar per ben acomplert el seu comès.

O. Saltor

NOTES POLITIQUES

La situació política

Ambient polític de gran expectació

Pla, des de Madrid, comunica: L'ambient polític és de gran expectació. Avui ha celebrat la seva segona reunió el Consell central de la Ceda. L'avenç que donarem abir dels seus acords s'ha confirmat absolutament. Aquests senyors no volen continuar ni la política dels governs de transició ni la dels governs minoritaris. Volen que es vagi a una política de fermesa, extralimitant de les Corts actuals els governs majoritaris que hom pugui formar. Pel cas que això no fos possible, perquè les altes esferes no ho creguessin convenient, la Ceda ha reafirmat les ordres que tenia donades des d'ahir de posar en plena eficàcia tot l'aparell electoral que té en el país.

La posició de la Ceda, doncs, és perfectament clara. No es podria pas dir el mateix pel que fa referència al partit radical, el grup parlamentari del qual es reunirà avui. La gent espera que la reunió serà tempestuosa, però que les resolucions seran equívokes. No cal oblidar que les dificultats més grans del Govern majoritari provenen, d'un cantó de la mateixa persona del senyor Lerroix, qui té escasses simpaties en les altes esferes, i de l'altre, que hi ha una fracció del partit radical, que dirigeix el senyor Guerra del Rio, que creu que és massa aviat per a deixar el pas franc a les forces del senyor Gil Robles.

Es possible, doncs, que aquestes diferències de visió es tradueixin avui a través de grans escàndols, entre partidaris radicals de la Ceda, tipus Salazar Alonso i partidaris radicals de Lerroix, tipus Marraco, o partidaris ra-

Comentari

Les vacil·lacions del President de la República

En l'acte d'inauguració del V Congrés Nacional de regadius, Anicet Alcalà Zamora va fer un gran discurs. Cantà la bellesa de Castella i la futura grandesa d'Espanya i, en acabar, provà de dir quelcom sobre el moment polític d'Espanya.

Aquest discurs fou acollit amb molt d'interès per tots els nuclis fidels a les Corts i tots els polítics de Gil Robles a Gordon Ordax l'aplaudiren. Varen fer bé perquè sempre és lloable l'adhesió a l'autoritat suprema. Nosaltres, però, estem segurs que cap d'aquests polítics —i menys, Casares Quiroga, que va fer l'estúpidesa de dir que no l'havia llegit però que el trobava malament perquè un adversari polític l'havia trobat bé— no va treure'n l'aigua clara ni va comprendre el sentit actual del que havia d'ésser el «clou» del discurs presidencial.

Va dir Alcalà Zamora que seria el que surt de les urnes el que governaria i decidiria. Volla dir que s'havien de fer noves eleccions? Volla dir que governarien els que triomfaren a les eleccions del novembre?

Això no ho va entendre ningú, varen entendre només que el govern havia de formar-se per les vies normals de la democràcia, segons la voluntat del poble lliurement manifestada en les eleccions —però, això ja ho havia dit moltes vegades i tots l'havíem comprès—.

En clar, Alcalà Zamora no ha dit res de nou; i, tristament, en aquest discurs el president de la República no ha fet

més que evidenciar-nos les seves vacil·lacions, de sempre.

Recordem l'actuació del president espanyol durant l'estiu de l'any passat. Va fer dimitir Azaña, després el tornà a reposar; després el feu dimitir definitivament, per posar Lerroix: totes aquestes intervencions seves, passant per damunt de la Cambra, divorçada completament amb el sentit del país, que es manifestava ben diversament, fins al punt, que el govern Lerroix després de cinc setmanes de fer els gegants es presentà a les Corts per trobar-hi el refús més categòric.

Recordem que comentant aquestes perilloses combinacions del President —que no convenien a ningú— un setmanari republicà catalanista retreia que per aquestes veïl·lats havia caigut un rei. Nosaltres no varem dir tant perquè creiem que Alcalà Zamora té qualitats que no tenia Alfons de Borbó, però si que remarcàrem la inutilitat i la temeritat d'aquelles intromissions vacil·lants, com ho remarcàrem, avui, d'aquest final de discurs.

Un president de República no deu descendir mai ni intervenir en la política democràtica i els seus òrgans inferiors, a no ésser en moments molt greus; i, llavors, d'una manera clara i decidida. Altrament, compromet el prestigi, l'autoritat i partits que són les característiques més sagrades d'un bon cap d'Estat.

Esteve Albert

dicals d'una política esquerrana, tipus Guerra del Rio. El Partit Radical es troba, doncs, en un moment gravíssim de la seva història, i es desfà com un sucre en un vas d'aigua. El senyor Semper es considera, des de fa molts mesos, deslligat absolutament de la disciplina d'aquest partit. Les masses anònimes de la petita burgesia que el segueixen a principis de la República, pel seu conservadorisme, evolucionen cap a Acció Popular, d'una manera visible. Si en la reunió d'avui el senyor Lerroix no fa el cor fort i no s'imposa, el partit de referència acabarà com un barret de rialles, aproximadament.

Durant tot el dia, a Madrid hom ha tingut la sensació que passava quelcom entre les autoritats de Barcelona i Madrid, com a conseqüència de les últimes derivacions dels fets de l'Audiència. El conseller socialista Comorera ha donat unes declaracions a «La Voz» en les quals diu que el problema que existeix entre la Generalitat i els magistrats és una senzilla qüestió de moralitat. Tot això encara ha fet riure més la gent. La primera rialla l'havia fet el públic en saber, per boca del senyor Cantos, que el Govern pensava portar la darrera diferència entre la Generalitat i ell mateix

al Tribunal de Garanties. A darrera hora circula el rumor que el senyor Semper ha trobat una nova fórmula jurídica per arranjar la darrera diferència. El senyor Semper és inefable i no té preu en un pretext d'humorisme que les persones d'ací exploten, fins les que no tenen ni ombra d'imaginació ni del sentit oposat del ridícul.

Hi ha ministres que creuen, i així ho han dit aquesta tarda, que les últimes incidències esdevingudes amb la Generalitat haurien pogut provocar qualsevol mesura per més dràstica que fos, si les Corts no s'haguessin de reunir dintre d'unes hores. Les Corts són sobiranes i elles diran la darrera paraula. El cert és que el Govern es considera cadàver d'una manera definitiva.

Cal advertir que la política catalana del senyor Semper, feta aquest estiu, és d'inspiració personal del senyor Guerra del Rio. L'opinió d'ací adjudica al popular ex-regidor de Barcelona una bona part dels treballs que el país passa actualment. La veritat és que don Rafael diu a tothom que el vol sentir, que l'única mort que hi haurà en tot això serà la del senyor Companys, que morirà a mans de l'Estat Català i dels separatistes.

